

ETA, contra les cordes

La detenció de Santi Potros i la gran batuda que ha afectat els refugiats bascos en l'Estat francès responen a una estratègia del govern espanyol per afeblir i dividir ETA, possibilitar negociacions i pactar amb els partits bascos més moderats.

Juan Hernández

La detenció de Santiago Arróspide Sarasola —«Santi Potros»— i el juí contra el comando Madrid, que coincidiren quasi amb precisió de minuts, marquen l'inici d'una etapa nova en la lluita antiterrorista del govern socialista contra ETA. En els protagonistes de la detenció i del procés coincideixen no només l'especial afició als atemptats indiscriminats i espectaculars, sinó, a més, el fet de ser el dirigent i els components del comando jutjat peces clau de l'estratègia d'ETA.

Pot ser prematur afirmar, com fan experts policials, que és el començament de la fi d'ETA, però no hi ha dubte que l'ofensiva policial, facilitada extraordinàriament per la col·laboració hispano-francesa, està col·locant

ETA, almenys en la seua estructura actual, contra les cordes.

Una història secreta

La detenció de Santi Potros pertanyerà durant molt de temps al secret. Encara que haja intervingut la casualitat, com afirmen els gendarmes francesos, a Madrid una acció com aquesta es rumorejava des que Felipe González s'entrevistà amb Mitterrand a les Landes, on el president francès té la residència d'estiu.

Entorn de l'estructura d'ETA a França, els serveis espanyols d'informació han teixit una espessa xarxa que cada vegada actua amb més eficàcia a mesura que ETA troba majors dificultats amb les autoritats franceses. Gràcies a aquesta situació, la policia espanyola té una bona informació de la

situació interna d'ETA, que està intentant utilitzar amb habilitat per aprofundir la divisió, amb l'enfortiment del sector que consideren més procliu a una negociació a la baixa i aconseguir l'aïllament, mitjançant la detenció a França, la deportació o el lliurament a la policia espanyola, dels dirigents més clarament partidaris de les accions espectaculars com a mètode per imposar la negociació de l'alternativa KAS.

En aquest marc, la detenció de Santi Potros pot haver vingut per qualsevol via i la hipòtesi de la casualitat absoluta sembla, si més no, dubtosa. En qualsevol cas, la veritat és que la detenció es produeix en el moment en què els francesos havien decidit que la col·laboració havia de pujar de nivell.

Però la conseqüència més important de la detenció de Santi Potros, que dirigeix personalment des de França els comandos d'ETA, és política. Encara que la documentació trobada a la seua casa facilitarà a la policia desmantellar parcialment la infraestructura d'ETA, la major influència recaurà sobre la negociació que les autoritats espanyoles mantenen amb els etarres establits a Algèria i també, indirectament, si es confirma que les accions d'ETA han de quedar paralitzades durant un temps

9 d'OCTUBRE

UNITAT DEL POBLE **VALENCIA**

Actes de la Unitat del Poble Valencià

La Vila Joiosa (la Marina Baixa)	7 d'octubre, a les 19.00 h. inauguració de la seu local, C/. Colom, edif. Eman. A la nit, presentació de la revista <i>Noves de la Vila</i> .
Carlet (la Ribera Baixa)	Dia 7 d'octubre, a les 21.00 h. al saló d'actes de l'Ajuntament, acte polític; parlament de Pere Mayor (Diputat Corts valencianes).
Ontinyent (la Vall d'Albaida)	Dia 8 d'octubre, a les 22.00 h., sopar en un local cèntric de la ciutat. Presentació revista <i>Barbacana</i> .
Alcoi (l'Alcoià)	Dia 9 d'octubre, a les 12.30 h., concentració a la plaça del Carbó. Parlament dirigent d'UPV.
Castelló (la Plana Alta)	UPV-Castelló s'adhereix a l'acte d'homenatge a la Senyera, organitzat per la Comissió Cívica de Castelló. A les 12 hores davant l'estàtua del rei En Jaume I.
València (l'Horta)	Dies 8 i 9 d'octubre, trobada de partits nacionalistes d'esquerra de l'estat.
- Organitzat pel grup municipal EU-UPV València ciutat, dia 7 d'octubre a les 19,30 a l'Aula Magna de la Universitat de València, debat-col·loqui: València, capital dels pobles valencians?, moderat per Marisa Ortega (periodista). Hi participen J. J. Pérez Benlloch, Ernest Garcia, Pep Moran i M. Teresa Molares.
  - Organitzat per la coordinadora de València ciutat, Sopar-mítting, dia 8 d'octubre, a les 22,00 h. nit a l'Hotel Europa. Hi participaran dirigents dels partits polítics: Euskadiko Ezquerra, Partit Socialista de Mallorca, Entesa Nacionalistes d'Esquerra i Partido Socialista Galego. Reserva de tiquets, tel. 331-50-04-5. Abans del 5 d'octubre.

per l'acció policial, sobre el mateix mapa polític basc, on Herri Batasuna pot perdre gran part de la capacitat d'influència, quan ETA, afeblida, deixi de ser punt de referència per als sectors més radicalitzats de la població basca.

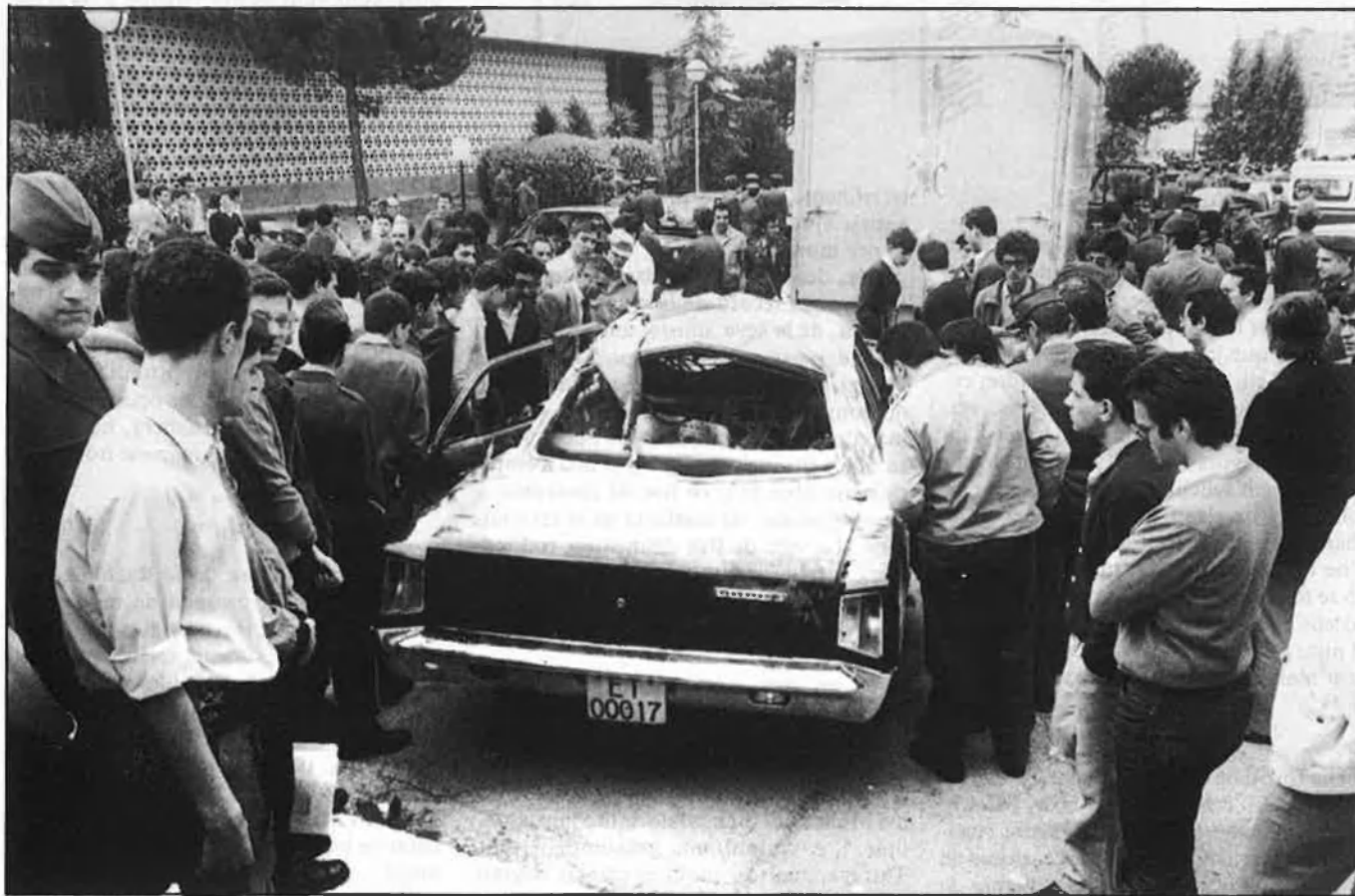
Per això, la detenció de Santi Potros ha avalotat tota la societat política basca. Uns, els més identificats amb l'estratègia d'ETA, s'han afanyat a afirmar que una detenció no pot acabar amb l'organització i que seguirà sent important l'activitat del grup armat. Uns altres, nacionalistes moderats, han

que ETA decideixi respondre contunentment a la detenció de Santi Potros.

Una nova etapa

Internament, la situació d'ETA s'està veient molt afectada per la detenció. L'aparició d'una agenda del dirigent etarra, d'arxius, cartes i tot un seguit de documents ha permès la detenció d'almenys quaranta persones a una i altra banda de la frontera, i ha dut el pànic a l'organització, segons sembla. Després de les primeres detencions, els alliberats han fugit dels pisos de segu-

La hipòtesi de treball dels que així pensen es consisteix en l'ofertament governamental d'ofertar converses per tractar d'establir una treva prolongada d'ETA, a canvi d'una generosa sèrie d'indults per als presos del nivell més baix i que no hagen participat en els grans crims d'ETA. Per als que pensen així sembla que ha arribat l'hora d'Alger. Amb la detenció de Santi Potros queda automàticament revalorada la importància política d'Eugenio Etxeveste, «Antton», i l'antic membre del comando Madrid, Ignacio Araca-

Màxima alerta arreu de l'estat, per evitar una resposta etarra a les detencions.

aprofitat la situació per suggerir a ETA que ha arribat el moment d'encarar una negociació més flexible amb el govern central, ja que la col·laboració hispano-francesa i la millora dels serveis policials d'informació faran cada vegada més difícil l'activitat etarra.

No obstant això, tots els serveis governamentals insisteixen en la necessitat de ser cautes. ETA segueix tenint una forta capacitat ofensiva i pot colpejar en qualsevol moment. Si la reacció es produeix d'una manera forta, afirmen, la imatge de triomf que s'està donant en determinats cercles oficials pot caure estrepitosament.

De moment, les principals ciutats de l'estat estan en situació de màxima alerta policial, davant la possibilitat

retat, mentre queien els punts més importants de la infraestructura etarra en les tres províncies basques. Això crea un clima especial dins ETA que probablement durà a una situació de desordre intern gens fàcil de superar.

En aquest context el que el govern espanyol es pregunta és ¿què fer? Els serveis d'informació estimen que, tot i premer l'accelerador de l'ofensiva policial, no serà fàcil desmantellar totalment ETA com es desmantellà, per exemple, el Grapo, donada l'amplitud de la base d'Herri Batasuna i les possibilitats d'ETA de reclutar nous membres, independentment de la crisi que travessa la direcció, on tot el poder ha quedat de moment en mans de Francisco Múgica Garmendia, «Artapalo».

ma Mendia, «Macario». Ells tenen ara a les seues mans la possibilitat de convèncer els companys des de la residència algeriana que la negociació és possible i que ETA no està en les millors condicions per aconseguir que s'accepten les seues reivindicacions històriques.

Aquesta és la gran basa que el govern central vol ajudar a jugar, per trobar un marc de pau on siga possible negociar el desenvolupament de l'estatut de Guernika amb les forces nacionalistes moderades.

Que aquestes mateixes forces moderades hagen ressaltat recentment que ETA és avui un obstacle per assolir els objectius històrics del País Basc és una de les claus del que pot començar a passar. □